
KLASSZIKUS ALGEBRA ÉS SZÁMELMÉLET

(2.)

‘FELADATSOR’

2009/2010. TAVASZI FÉLÉV

KÖTELEZŐ HÁZI FELADAT(OK)

2. Határozzuk meg a $\varphi: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}, z \mapsto \left[\frac{z}{5}\right]$ leképezés magját. Adjuk meg a $\text{Ker}(\varphi)$ -hez tartozó osztályozás egy reprezentánsrendszerét.

3. Rajzoljuk le az összes 2-, 3-, illetve 4-pontú Hasse-diagramot.

4. Legyen k tetszőleges természetes szám. Definiáljuk az

$$\mathbb{N}^k = \{(a_1, \dots, a_k) \mid a_1, \dots, a_k \in \mathbb{N}\}$$

halmazon a \sqsubseteq relációt az alábbi módon. Legyen $(a_1, \dots, a_k), (b_1, \dots, b_k) \in \mathbb{N}^k$, ekkor $(a_1, \dots, a_k) \sqsubseteq (b_1, \dots, b_k)$ pontosan akkor teljesül, ha vagy $a_i = b_i$ ($i = 1, \dots, k$), vagy van olyan $i_0 \in \{1, \dots, k\}$, amelyre teljesül, hogy $a_1 = b_1, \dots, a_{i_0} = b_{i_0}$ és $a_{i_0+1} < b_{i_0+1}$. Mutassuk meg, hogy $(\mathbb{N}^k; \sqsubseteq)$ részbenrendezett halmaz.

HÁZI FELADAT(OK)

5. Mutassuk meg, hogy ha $m > 2$ egész szám, akkor $2^n + 1$ sohasem osztható $(2^m - 1)$ -gyel.

6. Mutassuk meg, hogy a $\{[2^k \sqrt{2}] : k \in \mathbb{N}\}$ halmazban végtelen sok összetett szám van.

7. Adott $2k + 1$ darab (k természetes szám) pozitív egész szám, melyek szorzatának k különböző prímosztója van. Mutassuk meg, hogy a számok között van néhány olyan, amelyek szorzata köbszám.

OSZTHATÓSÁG

9. Igazoljuk az alábbi oszthatóságokat:

(a) $9 \mid 10^{18} + 8;$

(b) $72 \mid 10^{16} + 8;$

(c) $31 \mid 5^{17} + 6;$

(d) $18 \mid 17^{19} + 19^{17}.$

10. Határozzuk meg a felírt szám hiányzó számjegyeit (10-es számrendszerben) úgy, hogy teljesüljön az alábbi oszthatóság. Valamennyi megoldást keressük meg.

(a) $36 \mid 52x2y;$

(b) $45 \mid 24x68y;$

(c) $99 \mid 62xy427$

(d) $1155 \mid xyzzzuv$ és $2 \nmid x, y, z, u, v.$

11. Mutassuk meg, hogy a következő számok összetettek.

(a) $10^6 - 5^7;$

(b) $10^{10} - 7$

(c) $4^{20} - 1;$

(d) $1\,000\,027;$

(e) $347\,777\,743$;

(f) $4^9 + 6^{10} + 3^{20}$;

(g) $512^3 + 675^3 + 720^3$;

(h) $19 \cdot 8^n + 17$ ($n \in \mathbb{N}$).

12. Melyik az az ötjegyű szám, amely egyenlő számjegyei szorzatának 45-szörösével?

13. Határozzuk meg azokat az n természetes számokat, amelyekre $n + 4$ osztója $n^2 + 8n + 15$ -nek.

14. Tegyük fel, hogy az a, b, c egész számokra teljesül az $a + b + c = (a - b)(b - c)(c - a)$ egyenlőség. Mutassuk meg, hogy $27 \mid a + b + c$.

LEGNAGYOBB KÖZÖS OSZTÓ

15. Határozzuk meg mindazokat az a, b természetes számokat, amelyekre $\text{ln.k.o.}(a, b) = 22$ és $\text{lk.k.t.}(a, b) = 264$.

16. Mely c, d természetes számokra oldható meg az

$$\text{ln.k.o.}(a, b) = c,$$

$$\text{lk.k.t.}(a, b) = d.$$

egyenletrendszer a természetes számok halmazán? Hány megoldás van?

17. Határozzuk meg az F_{2007} és F_{2008} Fibonacci-számok¹ legnagyobb közös osztóját.

18. Legyenek a és b tetszőleges egész számok. Mutassuk meg, hogy $7 \mid 10a + b$ pontosan akkor teljesül, ha $7 \mid a - 2b$. Ennek segítségével döntse el, hogy a 28210392 természetes szám osztható-e 7-tel.

19. Legyenek a, b és k, l tetszőleges természetes számok. Mutassuk meg, hogy ha a^k és b^l relatív prímek egymáshoz, akkor a és b is relatív prímek egymáshoz.

20. Határozzuk meg a 234 és 432 egészek legnagyobb közös osztóját és oldjuk meg az alábbi diofantoszi egyenleteket:

(a) $234x + 432y = 6564$;

(b) $234x - 432y = 6570$.

21. Mely n természetes számokra lehet egyszerűsíteni a $\frac{7n+5}{9n-2}$ törtet?

22. Egy tizenhéttagú kalózcsapat egy zsák aranypénzt zsákmányolt. Amikor megpróbálták egyenlően elosztani, azt tapasztalták, hogy három aranypénz kimaradt. A kimaradt aranyak feletti vitában egy kalózt véletlenül megöltek. Ezután újraosztották egyenlő arányban a zsákmányt, és most tíz arany maradt ki. Az e feletti vitában egy újabb kalóz távozott az élők sorából. Ezután már el tudták osztani az aranyat úgy, hogy mindenki ugyanannyit kapott. Legkevesebb hány aranypénz volt a zsákban?

23. Mutassuk meg, hogy tetszőleges a, b, c egész számokra, ha $\text{ln.k.o.}(b, c) = 1$, akkor $\text{ln.k.o.}(a, bc) = \text{ln.k.o.}(a, b)\text{ln.k.o.}(a, c)$.

24. Mutassuk meg, hogy az $\frac{a_1 + a_2}{b_1 + b_2}$ tört nem egyszerűsíthető, ha $|a_1b_2 - a_2b_1| = 1$.

25. Határozzuk meg a $2072x + 1813y = 2849$ diofantoszi egyenlet általános megoldását.

26. Határozzuk meg a $19x + 20y = 1909$ diofantoszi egyenlet azon megoldásait, amelyekre $x, y > 0$ teljesül.

¹A Fibonacci-számokat az alábbi rekurzióval definiáljuk: $F_1 = F_2 = 1$, $F_n = F_{n-1} + F_{n-2}$ ($n \geq 3$).

PRÍMFAKTORIZÁCIÓ \mathbb{Z} -BEN

27. Miért nem lehet 1991 két prímszám összege?
28. Legyen $p > 3$ prímszám. Mutassuk meg, hogy $24 \mid p^2 - 1$.
29. Mutassuk meg, hogy ha p és $p^2 + 8$ prímszámok, akkor $p^2 + p + 1$ is az.
30. Igazoljuk, hogy tetszőleges m és n természetes számokra

$$\frac{(2m)!(2n)!}{m!n!(m+n)!}$$

egész szám.

31. Jelölje \mathcal{E} a páros egészek halmazát. Azt mondjuk, hogy $a \in \mathcal{E}$ osztja $b \in \mathcal{E}$ -t, ha van olyan $c \in \mathcal{E}$, amelyre $b = ca$ teljesül. A $q \in \mathcal{E}$ elemet felbonthatatlannak nevezzük, ha nincsenek olyan $a, b \in \mathcal{E}$ elemek, amelyekre $q = ab$ teljesül.

- (a) Mik a felbonthatatlan elemek \mathcal{E} -ben?
- (b) Igaz-e, hogy egy 0-tól különböző \mathcal{E} -beli elem vagy felbonthatatlan, vagy felbonthatatlan elemek szorzatára bontható?